

No 141.

Af herr E. Hammarlund, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående lönereglering för lärare vid folkskolor m. m.

I Kungl. Maj:ts till innevarande Riksdag afgifna proposition n:o 51, angående lönereglering för lärare vid folkskolor, föreslås bland annat, att Riksdagen måtte besluta,

att lärare, som ingår på den nya löneregleringen, eller som förordnas, efter det kungörelse i ämnet utkommit, skall vara skyldig att, så snart han uppnått sextio års ålder och i vederbörlig ordning förklarats berättigad till hel pension, afgå från tjänsten, vederbörande skolstyrelse dock obetaget att låta med afskedet anstå, därest och så länge den pensionsberättigades fortsatta tjänstgöring anses vara gagnelig för folkskolan.

Mot en dylik bestämmelse är principiellt intet att invända, helst statens tjänstemän i allmänhet äro underkastade en liknande inskränkning med afseende på sin rätt att efter viss ålder fortfarande innehafva tjänsten. Afsikten med bestämmelsen är naturligtvis att tillgodose skoldistriktens behof af friskare lärarekrafter till ersättning för de förbrukade äfvensom de yngre lärarnes berättigade anspråk att ej allt för länge behöfva vänta på ordinarie anställning.

Men då det nu gäller att gifva denna inskränkande bestämmelse tillämplighet på en tjänstemannakår, som icke förut drabbats häraf, synes mig en kortare öfvergångstid vara önskelig. En sådan öfvergångstid är behöflig dels för att tillmötesgå de äldre lärarnes lätt förklarliga önskan att under någon tid komma i åtnjutande af

de förbättrade löneförmånerna och därmed följande rätt till högre pension, dels ock för att samma lärare må kunna hinna ordna för sig med afseende på framtida bostad o. s. v.

Därest ingen sådan öfvergångstid stadgas, skulle kunna inträffa, att en äldre lärare eller lärarinna ställdes inför valet att antingen ingå på den nya löneregleringen den 1 januari 1907 och *samtidigt* afgå från tjänsten eller ock förklara sig icke ingå på nämnda lönereglering. I hvilketdera fallet som helst skulle den högre pensionen ej komma att utgå, ehuru dessa äldre lärare och lärarinnor, som mot en låg aflöning ägnat sitt lif åt folkskolans tjänst, synas i hög grad vara förtjänta af en förbättring i pensionsvillkoren.

Den ifrågasatta öfvergångstiden torde ej behöfva utsträckas till mera än ett år. Detta är tillräckligt för att förebygga de här återopade olägenheterna.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt och under framhållande, att den ifrågasatta öfvergångstiden bör medgifvas äfven i det fall, att Riksdagen beviljar de i herr R. Johanssons motion n:o 134 föreslagna lönebeloppen, hemställes,

att Riksdagen måtte besluta sådan ändring i Kungl. Maj:ts proposition n:o 51 angående löne-reglering för lärare vid folkskolor, att bestämmelsen om skyldighet för lärare att i visst fall afgå från tjänsten vid sextio års ålder skall vinna tillämpning först ett år efter det den nya löne-regleringen träd i kraft.

Stockholm den 13 mars 1906.

Emil Hammarlund.
